Highlights from DVB Debate's Religion and Democracy Show

Nov 4th, 2017

Are radical religious a threat to Democracy?

"ခရစ်ယာန်တွေ တန်းတူရည်တူမခံစားရဘူး။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပြောခဲ့တဲ့ စကားတွေ မိန့်ခွန်းတွေကို အကုန်လုံးပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင် သူ့ရဲ့ Vision (မျှော်မှန်းချက်)က ဒီနိုင်ငံဟာ Secular State (ဘာသာရေးကိုအခြေမခံတဲ့နိုင်ငံတော်) ဖြစ်ရမယ်လို့ တောက်လျှောက်ပြောလာခဲ့တာဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဦးနုခေတ်ရောက်လာတဲ့အချိန်မှာ ဦးနုက မဲဆွယ်တဲ့အချိန်မှာ ဒီနိုင်ငံကို ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်ပြောင်းပေ့ါမယ်လို့ ပြောလိုက်တဲ့အချိန်မှာ ပြဿနာတွေအကုန်လုံးတက်ကုန်ပါတယ်။ "

ဒေါ်ချယ်ရီဇာဟောင် - လူ့အခွင့်အရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူ

"ဘာသာရေးက ဒီမိုကရေစီအတွက် အဆိုးဖက်ကလည်းရှိတယ် ။ အကောင်းဖက်ကလည်းရှိတယ်။
ဘာသာရေး ဆိုတာ Traditional ကိုအခြေခံတယ်။ ဘာသာရေးက
Conservative ရှေးရိုးကျတယ်။ ပြောင်းလဲမှုတွေနဲ့ ပက် သက်ပြီးတော့ Openess ပွင့်လင်းမှု သိပ်မပေးချင်ဘူး။
တဖက်ကပြန်ကြည့်ရင်လည်း ဘာသာတရားတွေနဲ့ ပက် သက်ပြီး
လွတ်လပ်စွာတွေးခေါ်ခွင့်နဲ့ ပြောင်းလဲဖို့ ဆိုတာမလွယ်ဘူး။ ဒီမိုကရေစီ သဘောတရားကျတော့လည်း
လွတ်လပ်စွာတွေးခေါ်ခွင့်ရှိရမယ်။ ပြောင်းလဲသင့်ရင်ပြောင်းလဲရမယ်။ အဲဒီနှစ်ခုက လုံးလုံးဆန့်ကျင်နေတယ်။ "

ဦးရာဂူးနေမြင့် - ဟိန္ဒူအဖွဲ့

"ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတာ ဆုတောင်းနေရုံနဲ့ မရဘူး။ ဇစ်မြစ်ကိုသိဖို့ လေ့လာဖို့ လိုပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဒီပြဿနာတွေ ဖြစ်ရလဲ။ ဘာကြောင့်ပဋိပက္ခတွေဖြစ်ရလဲ။ အခုအဓိက Hightlight ဖြစ်နေတဲ့ ဘူးသီးတောင်မောင်တော နယ်ခြား ပြဿနာကို နိုင်ငံတကာက ဘာသာရေးပြဿနာလိုလို လူမျိုးရေးပြဿနာလိုလို ပုံဖော်နေကြတယ်။ ကျနော်တို့မြင်တာက ဒါဟာ နိုင်ငံကျူးကျော်တဲ့စစ်ပွဲပဲ။ ဒါဟာ ထင်သာမြင်သာရှိပါတယ်။"

ဓမ္မစက္က ဦးမောင်မောင် - သဘာပတိ၊ ထေရဝါဒဓမ္မကွန်ရက်

"ဦးနုခေတ်ကနေ တောက်လျှောက်နိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းတစ်ခုလုံးကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် ကျမတို့နိုင်ငံမှာ အန္တရာယ်တအားများတဲ့အချက်က ဘာလဲဆိုရင် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းနဲ့ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းက မသဲကွဲဘူး ဖြစ်နေတယ်။ နိုင်ငံရေးမှာ ခေါင်းဆောင်လုပ်နေတဲ့လူတွေကလည်း ဘာသာရေးကိုခုတုံးလုပ်နေပါတယ်။ ဆိုတော့ Popular Vote ၊လူအများစုရဲ့ထောက်ခံမှုကို ရဖို့ ဘာသာရေးကိုခုတုံးလုပ်တာ တောက်လျှောက်တွေ့ရတယ်။ "

ဒေါ်ချယ်ရီဇာဟောင် - လူ့အခွင့်အရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူ

"တချို့နေရာတွေမှာ ဒီမိုကရေစီ Norms အတွက်လိုအပ်တဲ့ဟာတွေကို ဘာသာရေးကလုပ်ပေးနိုင်တယ်။ ဥပမာ နိုင်ငံသားကောင်းဖြစ်လာဖို့ ဘာသာရေးက သင်ကြားပေးနိုင်တယ်။ လုပ်ပေးနိုင်တာတွေရှိတယ်။ ဒီမိုကရေစီ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ကောင်းတဲ့သက်ရောက်မှုရှိသလို ဆိုးတဲ့သက်ရောက်မှုတွေလည်းရှိတယ်။ ဒီမိုကရက်တစ် နဲ့သက်ဆိုင်တာရှိသလို မသက်ဆိုင်တာရှိတယ်။ နိုင်ငံရေးနဲ့ ဘာသာရေးဆိုတာခွဲထားလို့ တော့မဖြစ်နိုင်ဘူး။ တွဲပြီးလာတာဖြစ်တယ်။"

ဦးရာဂူးနေမြင့် - ဟိန္ဒူအဖွဲ့

"ဗုဒ္ဓဘာသာက အနိုင်ကျင့်တာမဟုတ်ဘူး။ အစိုးရရဲ့ Policy Structure ကတဖက်စောင်းနင်းဖြစ်နေတယ်။ ဥပမာဆိုလို့ရှိရင် ကျမတို့မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဘာသာရေးဆိုင်ရာဝန်ကြီးရှိနေတုန်းပဲ။ တကယ်တမ်းဆိုရင် ဒါဟာ မလိုအပ်တော့တဲ့အရာဖြစ်တယ်။ ဒီသာသနာရေးဝန်ကြီးက ဘယ်သူ့အတွက်လဲ။ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ရန်ပုံငွေဘတ်ဂျတ်နဲ့ သူဘာတွေလုပ်နေလဲ။ ဘယ်သူ့အတွက်လုပ်နေလဲ။ အဲဒါက မေးခွန်းထုတ်စရာဖြစ်နေတယ်။ "

ဒေါ်ချယ်ရီဇာဟောင် - လူ့အခွင့်အရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူ

"အဓိကက ကိုယ့်ရဲ့ Identity ဝိသေသလက္ခဏာ အစွန်းရောက်မသွားဖို့ အရေးကြီးတယ်။ Identity တွေက တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်တော့ တူမှာမဟုတ်ဘူး။ အစွန်းရောက်မှုတွေကို လူအဖွဲ့အစည်းတွင်း သယ်မလာသင့်ဘူး။ သယ်လာခဲ့ရင်တော့ လူ့အဖွဲ့အစည်းက ပက်ကြားအက်တာ ခံရပါလိမ့်မယ်။ "

ဦးရာဂူးနေမြင့် - ဟိန္ဒူအဖွဲ့

"ဖွဲ့စည်းပုံမှာ ပြဌာန်းထားတာက နိုင်ငံရေးအလို့ငှာ ဘာသာရေးကို အလွဲသုံးစားမပြုရ။ဒါဟာမှုပဲ။ ဓမ္မတရား သည် ဒီမိုကရေစီကို အထောက်အကူပြုတယ်။ အဓမ္မတရားသည် ဒီမိုကရေစီကို အထောက်အကူမပြုဘူး။ "

ဦးလှဝင်း - ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီဝင်၊ ဘာသာပေါင်းစုံချစ်ကြည် ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့

"ကျမတို့ နိုင်ငံရဲ့ ပြဿနာက ဘာလဲဆိုတော့ ဘာသာတိုင်းဟာ လစ်ဘရယ်လစ်ဇင်းကို အရမ်း ဆန့်ကျင်ကြတယ်။ ခုခံကြတယ်။ လွတ်လပ်စွာ လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ တွေးတောပိုင်ခွင့် အရမ်းကန့်သတ်ထားတဲ့ ပြဿနာပါ။ မြန်မာပြည်မှာရှိတဲ့ ဘာသာတိုင်းကိုကြည့်ရင် ရှေးရိုးစွဲတွေပဲဖြစ်တယ်။ အပြောင်းအလဲကို လက်မခံနိုင်ကြဘူး။ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှာ အကြောက်တရားတွေနဲ့ သွတ်သွင်းနေကြတယ်။ အကြောက်တရားတွေကို သွတ်သွင်းခြင်းဟာ ဒီမိုကရေစီကို မတိုးတက်အောင် စိန်ခေါ်နေတာပဲဖြစ်တယ်။အဟာန့်အတားဖြစ်စေတယ်။ "

ဒေါ်ချယ်ရီဇာဟောင် - လူ့အခွင့်အရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူ

ပရိသတ် (၁) အောင်ဖြိုး

အစွန်းရောက်အစွန်းရောက်အဖွဲ့ဆိုတာ မြန်မာနိုင်ငံမှာမှမဟုတ်ဘူး။ တကမ္ဘာလုံးရင်ဆိုင်နေရတာပါ။

ပရိတ်သတ်(၂) ဒါလီမြင့် (ကမန်တိုင်းရင်းသူ)

ဘာသာတရားတိုင်းက ကောင်းဖို့ လမ်းညွှန်ထားတာပါ။လိုက်နာတဲ့သူတွေကြောင့်သာ ဒီပြဿနာ တွေဖြစ်နေရတာပါ။ မြန်မာ့အသံတွေ မြဝတီတို့ ကနေ ဘာသာတရားတိုင်းရဲ့ ကောင်းချက်တွေ သွန်သင်ချက်တွေကိုသာ ချပြရင် ပြည်သူလူထုအများကလည်း ဒီဘာသာတွေရဲ့ ကောင်းကျိုးကို မြင်မှာအတွက်ကြောင့် အားလုံးက် ရလိမ့်မယ်လို့ မြင်မိပါတယ်။

ပရိသတ်(၃) ဦးနေလင်း (စာရေးဆရာ)

လစ်ဘရယ်တွေကြောင့် ပြဿနာတက်နေရတာ။ လစ်ဘရယ်တွေ အစွန်းမရောက်ဖို့ လိုပါတယ်။

ပရိသတ် (၄) ဦးတင်မောင် (အငြိမ်းစားရဲဝန်ထမ်း)

ဥပဒေက ရှိပါတယ်။ အစွသန်းရောက်သမားတွေကို ဥပဒေအတိုင်းလုပ်ဖို့ လိုပါတယ်။

ဦးဇင်း (၅)

ဘာသာရေးတွေမှာ ပြန်လည်ဆွေးနွေးတာမရှိဘူး။ ဘာသာပေါင်းစုံငြိမ်းချမ်းရေးဆုတောင်းပွဲထက်စာရင် ဘာသာပေါင်းစုံ ဒိဘိတ်တစ်ခု လုပ်ခြင်းဖြင့် တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဘာအားနည်းချက်ရှိသလဲ အားသာချက်ရှိလဲဆိုတာ သိလာနိုင်တယ်။ သိလာပြီးရင် အပြန်အလှန်နားလည်မှု ရှိလာနိုင်တယ်။ ဒါလေးအကြံပေးချင်တာပါ။

ထွန်းမြင့်မောင် (စာရေးဆရာ သမိုင်းသုတေသီ)

ဘာသာကြီးလေးခုထဲစလုံး ကိုယ့်ဘာသာထဲမှာ အခြားဘာသာတွေနဲ့ ဟာမိုနီမဖြစ်နိုင်တဲ့၊
ဒီမိုကရေစီနဲ့ လိုက် လျောညီထွေမဖြစ်နိုင်တဲ့ အချက်တွေဘာတွေရှိနေလဲ။ စဉ်းစားသင့်ပါတယ်။
အဖြေရှာသင့်ပါတယ်။